

Lokale sufferdjes

Ik wil u graag van een illusie afhelpen. U leest vast een dagblad; het

NRC, de Telegraaf of het Financieele Dagblad. U denkt daarmee op de hoogte te zijn van wat er in de wereld aan de hand is. Helaas is dit een misverstand. Want als u echt wilt weten wat er om u heen gebeurt leest u Barneveld Nu, Landgraaf Actueel of de Bergen op Zoomse Bode. En als u daar niet aan toekomt luistert u naar de kapper, de taxichauffeur of uw secretaresse.

Want zij weten hoe de wereld in elkaar zit.

In de Tweede Wereldoorlog haalde de Britse inlichtingendienst haar voornaamste informatie over de vijandelijke verliezen uit de Duitse lokale sufferdjes. Want daarin stonden de werkelijke gegevens, namelijk de begrafenisadvertenties. En John Naisbitt publiceerde zijn veelgeroemde boek Megatrends na lezing van twee miljoen artikelen uit Amerikaanse dorps- en stadsblaadjes. Zijn conclusie luidde onomstotelijk: "Trends are bottom-up." Accountants horen en zien veel. Wie zijn mond kan houden krijgt veel te horen, zeker als je daar ook nog eens een zinnig advies aan kan verbinden. In dat opzicht fungeren accountants als de lokale sufferdjes van de financiële wereld, en dat beschouw ik - in het licht van het voorgaande - als een groot goed! Jammer genoeg doen we er niks mee. Want geheimhouding zit in onze genen en liever worden we beschimpt en in de boeien geslagen dan dat we klantinformatie prijsgeven aan de openbaarheid.

Ik vind dit een grote gemiste kans. Niet vanwege het feit dat we het ons wellicht gemakkelijker maken als we klantinformatie zouden prijsgeven om onszelf vrij te pleiten voor de rechter. Nee, ik vind het een gemiste kans vanuit het perspectief van het publieke belang. Let wel, het gaat me niet om het doorbreken van de geheimhoudingsplicht, waar ik voor pleit is het beter benutten van onze collectieve kennis. Er is alle reden om meer te doen met onze signalerende functie.

De informatie is er, getuige bijvoorbeeld Philip Wallage, die in het vorige nummer van 'de Accountant' aangaf dat de interne fraudemeldingen bij KPMG indicaties bevatten voor de fraudegolf in de vastgoedsector. Of getuige Jules Muis, die drie jaar geleden waarschuwde voor de systeemrisico's van de derivatenhandel. Of getuige het dispuut in eigen huis over de administratieve chaos in de gezondheidszorg, waar we al sinds vorig jaar discussiëren over de vraag of we wel een verklaring kunnen afgeven en zo ja, of er dan een toelichtende paragraaf in moet. Naar mijn mening een klassiek voorbeeld van hoe het niet moet. In plaats van de bal collectief naar de andere kant van het veld te schoppen beraden we ons op de vraag of de persoonlijke dekking wel in orde is.

En zo zijn er nog wel meer voorbeelden te bedenken waar we onze signalerende functie beter kunnen benutten. Ik begrijp dat opdrachtgevers niet altijd zitten te wachten op het buiten hangen van de vuile was. Maar daarbij wordt vergeten dat we als beroep een publieke taak hebben, en dat geen enkele organisatie er op den duur baat bij heeft om haar problemen onder de mat te schuiven. Sterker, we zetten onze eigen geloofwaardigheid op het spel want als de problematiek escaleert is de accountant niet zelden de boeman.

Vandaar dat we als NIVRA gaan starten met het initiatief 'Kennis delen'. We gaan bekijken in hoeverre we onze individuele kennis en ervaring kunnen anonimiseren, kunnen bundelen en beschikbaar kunnen maken. Voorzichtig, want er zijn de nodige voetangels en klemmen. Maar voor de maatschappij kan deze kennis uiteindelijk grote voordelen opleveren: als geen ander weten wij immers hoe de financiële wereld in elkaar zit.

GERT SMIT
algemeen directeur

OP DE KORREL

Accountant.nl

Voor eerdere columns en reacties zie Accountant.nl.